

Rechtskundig Weekblad

Vereeniging zonder winstgevend doel

Verschijnt elken Zondag

Abonnementsprijs : 100 fr. per jaar

Postcheckrekening N° 3185.22

Alle rechterlijke uitspraken, artikels en andere bijdragen, alsook boeken ter bespreking te zenden aan den secretaris-hoofdopsteller

Mr RENÉ VICTOR

Italiëlei, 99, Antwerpen

Opgaaf betreffende intekening en adreswijziging, aanvraag van losse nummers en alle mededeelingen betreffende het beheer te zenden aan den secretaris-schatbewaarder

Mr JOHN STOCKMANS

Mechelsche Steenweg, 201, Antwerpen

Over het slordig opstellen van de Nederlandsche teksten onzer nieuwe wetten.

De *Moniteur belge* van 16-17 December 1935 bracht ons de wet van 14 December 1935 tot wijziging van de rechtspleging in zake van echtscheiding en scheiding van tafel en bed. Die rechtspleging wordt vereenvoudigd. De art. 254 tot 257 van het Burgerlijk Wetboek worden opgeheven. De art. 240 tot 251, 253, 262, 263, 264 en 266 worden vervangen door nieuwe bepalingen. Een art. 239*bis* en een art. 266*bis* worden aan het Burgerlijk Wetboek toegevoegd.

Art. 252 (nieuw) bevat een strafbepaling die in het Burgerlijk Wetboek de plaats komt innemen van de opgeheven bepaling, welke met het strafrecht niets gemeens had.

Wij hebben het hier over die nieuwe wet zelf, wel over haar Nederlandschen tekst.

Vermits de wet van 18 April 1898 de Nederlandsche taal op denzelfden voet heeft gesteld als de Fransche, voor de stemming, de afkondiging, de bekendmaking der wetten, vermits die wet den Nederlandschen wettekst op denzelfden rang plaatst als den Franschen, zou men, na 37 jaar toepassing, en thans a fortiori na het in werking treden van de nieuwe wet op het gebruik der talen in gerechtszaken, wel mogen verwachten dat even zooveel zorg zou besteed worden aan het opstellen van de Nederlandsche teksten als aan het opstellen van de Fransche teksten onzer wetten.

Anderzijds, vermits er door Koninklijk Besluit een officieele commissie werd ingesteld, die als taak heeft de Fransche teksten van de wetten en wetboeken van vóór 1898 in het Nederlandsch te vertalen,

vermits Koninklijke Besluiten het gebruik van die officieele vertalingen opleggen aan de onderwijsinrichtingen van den Staat en aan de wettelijk gestelde machten, zou men met even veel recht mogen aannemen, dat de terminologie van die vertalingen geëerbiedigd en toegepast zou worden, wanneer nieuwe wetten de reeds vertaalde teksten van de wetboeken komen wijzigen of aanvullen.

In die redelijke verwachtingen worden de Vlaamsche juristen nu voor de zooveelste maal teleurgesteld. Zij kunnen, bij de lezing van hoogerbedoelde wet van 14 December 1935, vaststellen dat de Nederlandsche tekst van die wet, met zijn vergissingen, zijn afwijkingen van de officieel aangenomen en opgelegde terminologie, achter den Franschen tekst komt aangehinkt als een tekst van tweeden rang, en dat van de gelijkstelling, die door de wet van 18 April 1898 ook in feite gewild werd, geen spraak meer is.

Het past tegen de zorgeloosheid, waarmede de Nederlandsche teksten van onze meest belangrijke nieuwe wetten worden opgesteld, met kracht op te komen

Indien de nieuwe Nederlandsche wetteksten voortgaan vergissingen te vertoonen die in den Franschen tekst niet voorkomen, worden die Nederlandsche teksten volledig onbetrouwbaar en bijgevolg onbruikbaar.

Indien die nieuwe teksten ook voortgaan met steeds af te wijken van de *hoofdzakelijke* rechts-terminologie, die door de officieele vertalingen werd aangenomen en door Koninklijke Besluiten goedge-

keurd, komen we binnen afzienbaren tijd tot een verwarring zonder einde, in plaats van tot de noodzakelijke eenheid in de rechtstaal.

Een voorbeeld slechts om dit laatste punt nader toe te lichten :

Het nieuw artikel 263 (artikel 4 van de wet van 14 December 1934) spreekt van « *arrêts contradictoires* » — « *contradictoire arresten* ».

Voor het woord « *contradictoire* », de vonnissen of arresten bedoelend, worden thans nog in pleidooien en vonnissen vier verschillende termen gebezigd, naar gelang de eene of andere van die termen verkozen wordt door den opsteller. Het vonnis of arrest is dan : *tegensprekelijk*, of *tegensprakelijk*, of *wedersprekelijk*, of *wedersprakelijk*. Behalve het woord *tegensprekelijk*, dat we vinden in Vercoullie's Algemeen Nederlandsch-Fransch Woordenboek, staat geen enkele van die vier termen vermeld in de overige woordenboeken, die we raadpleegden (Van Dale, Groot Woordenboek der Nederlandsche taal; Kramers, Fransch-Nederlandsch Woordenboek; Verschuieren, Modern Woordenboek). De officieele vertalingen, opgemaakt door de Commissie voor vertaling der wetboeken, nam voor « *contradictoire* » de volgende eenvormige bewoording aan : *jugement contradictoire* : *op tegenspraak* gewezen vonnis (Strwb., art. 40); *jugement contradictoire* en *dernier ressort* : vonnis in laatsten aanleg *op tegenspraak* (Bgl. wb. oud art. 265); *jugement rendu contradictoirement* : *op tegenspraak* gewezen vonnis (Bgl. wd. oud art. 263); *une enquête sera faite contradictoirement* : een onderzoek zal plaats hebben *op tegenspraak* (Bgl. wb. art. 116); *jugement contradictoire* : vonnis *op tegenspraak* gewezen (Bgl. wb. art. 152).

Bellefroid in zijn « *Dictionnaire des termes de droit* » geeft voor *contradictoire* : *op tegenspraak*; *contradictoirement* : *op tegenspraak*. Het Nederlandsch wetboek van burgerlijke rechtsvordering spreekt van : vonnis *op tegenspraak* gewezen (art. 382).

Het pleit kan dus als beslist worden beschouwd. Nu echter komt de Nederlandsche tekst van de wet van 14 December 1934 aan met het bastaardwoord « *contradictoir* », « *contradictoire arresten* », waar we goede Nederlandsche termen hebben. Aldus ontstaat de volgende toestand : voor den eenvoudigen, dagelijks gebruikten Franschen rechtsterm *contradictoire* hebben we : 1e vier termen, gebezigd in de praktijk. Drie daarvan zijn zeker geen Nederlandsch; 2e een term aangenomen door de officieele vertalingen; 3e een andere term (bastaardwoord) gebruikt door een wettekst die na de officieele vertalingen werd ingevoerd; in het geheel zes termen voor één en hetzelfde Fransche woord!

Voor den rechtsterm « *cassation* » hebben wij het

voortreffelijke Nederlandsche woord « *verbreking* ». Nergens is, in de officieele vertalingen van de Commissie, het bastaardwoord « *Cassatie* » gebruikt. Het werd met reden geweerd. (Zie Wb. v. Strafvordering, artt. 407 vlg., Bgl. Wb., oud artt. 263, 265.) Zelfs de Nederlandsche tekst van de wet van 16 April 1935, eenig artikel, dat ook op de echtscheiding betrekking heeft, geeft de termen : « *voorziening in verbreking* ». We mochten dus het bastaardwoord « *cassatie* » als voor goed geweerd beschouwen, en we konden voortaan zeggen : Hof van Verbreking, voorziening in verbreking, zich in verbreking voorzien, enz. Doch nu brengt de Nederlandsche tekst van de wet van 14 December 1935 ons weer de uitdrukking : « *zich in cassatie voorzien* », en « *de voorziening in cassatie* » (art. 263). Uitslag : we hebben thans in onze Nederlandsche teksten, voor een en denzelfden Franschen rechtsterm « *cassation* », twee woorden : het goede Nederlandsche woord : *verbreking*, en het bastaardwoord : *cassatie*.

Tot zuivering en eenmaking van onze vaktaal leidt zulks waarachtig niet!

Zooals hooger gezegd, heeft de wet van 14 December 1935 enkele artikelen van het Bgl. Wb., betreffende de rechtspleging in zake van echtscheiding vervangen door nieuwe bepalingen. Hier en daar, in deze nieuwe bepalingen, werden zinsneden uit de oude artikelen weer opgenomen. In den Franschen tekst blijven die zinsneden hun oude bewoordingen behouden. De oude Fransche tekst bleef dus gaaf, daar waar hij in den nieuwen tekst werd overgenomen, maar de Nederlandsche tekst van die oude artikelen, waarvan de vertaling opgemaakt is door de Vertalingscommissie, werd gewijzigd, daar waar hij in de nieuwe artikelen van de wet van 14 December 1935 terecht kwam. Men ziet echter de redenen van deze afwijkingen niet in.

Voorbeeld : de tekst van art. 239, die gebleven is, vermeldt : « *au jour indiqué... le juge... ordonnera la communication de la demande et des pièces au procureur impérial et le référé du tout au tribunal.* — Op den bepaalden dag... beveelt (de rechter) dat de eisch en de stukken aan den Procureur des Konings worden medegedeeld en *over een en ander aan de rechtbank verslag wordt gedaan* » (officieele vertaling). — Die zinsnede vinden we thans ook in het nieuw artikel 239bis en wel als volgt : « *Le président... pourra ordonner ensuite la communication de la demande et des pièces au procureur du roi et le référé du tout au tribunal.* — De voorzitter kan... bevel geven dat de eisch en de stukken aan den procureur des Konings medegedeeld en *alles aan de rechtbank overgemaakt worde* » (Nederl. tekst van de wet).

De Fransche zinsnede is dezelfde in artikel 239

en in het volgend nieuw artikel 239bis. De Nederlandsche tekst is, in die twee artikelen, niet meer dezelfde en werd zelfs, in het nieuw artikel 239bis, verkeerdelijk gewijzigd, want: *ordonner le référé du tout au tribunal* beteekent niet dat bevolen wordt alles aan de rechtbank over te maken, maar wel dat bevolen wordt dat aan de rechtbank verslag zal worden gedaan. De wijziging bracht, naar onze meening, ook een vergissing mee.

Andere, nog grovere vergissingen komen voor in den Nederlandschen tekst der wet van 14 December 1935, wanneer men dezen tekst vergelijkt met den zeer duidelijken Franschen tekst.

Voorbeeld: in art. 240: « *le tribunal fixera le délai pendant lequel sera suspendu la permission de citer. Les parties seront étendues, si elles le désirent.* » — « De rechtbank bepaalt den termijn gedurende welken de toelating tot dagvaarding geschorst zal zijn. *Op haar verzoek worden partijen gehoord.* » In dezen laatsten zin schijnt « haar verzoek » te slaan, niet op de partij, wel op de rechtbank. De Nederlandsche tekst geeft aanleiding tot misverstand, de Fransche tekst niet.

Tweede voorbeeld: in art. 242: « *le tribunal pourra ordonner l'insertion, dans un ou plusieurs journaux, d'un avis...* » — « Kan de rechtbank... bevelen dat *in een of meer dagbladen* een bericht geplaatst wordt... » — In het volgend artikel 247 wordt het woord « *journaux* » anders, en naar onze meening, juist weergegeven: « *le président en ordonnera la publication dans un ou plusieurs journaux...* » — « gelast de voorzitter er de afkondiging van in een of meer *bladen*. »

Dezelfde Fransche term, hebbende hier dezelfde beteekenis, wordt in den Nederlandschen tekst weergegeven door twee verschillende Nederlandsche woorden, die wel van beteekenis kunnen verschillen: dagbladen en bladen. Het onderscheid tusschen bladen en dagbladen werd gemaakt in de wet van 14 Maart 1855, eenig artikel, waar er spraak is van het recht van antwoord: « indien het *blad* geen *dagblad* is, wordt het antwoord opgenomen in het gewone nummer dat, volgens de geregelde orde van verschijning, ten minste twee dagen van den datum van de bestelling verschijnt. »

Derde voorbeeld: in art. 262: « *l'appel ne sera recevable qu'autant qu'il aura été formé dans les délais fixés* » (meervoud) — « het beroep is slechts ontvankelijk in zooverre het ingediend werd binnen den *gestelden termijn* (enkelvoud). De Fransche tekst onderstelt verschillende termijnen, de Nederlandsche tekst slechts één. Er is spraak van de termijnen voorzien door de artikelen 443 en volgende van het Wetboek van Burgerlijke rechtsvordering.

Vierde voorbeeld: in art. 253: « *La reproduction des débats par la voie de la presse est interdite sous*

peine d'une amende de 100 à 2.000 francs et d'un emprisonnement de huit jours à six mois ou d'une de ces peines seulement. Le livre Ier du Code pénal est dans son entier applicable a cette infraction. — Het opnemen van de debatten *in de dagbladen* is verboden op straffe van 100 tot 2.000 frank en een gevangenisstraf van acht dagen tot zes maand of van slechts een dezer straffen. Het boek I van het Strafwetboek is in zijn geheel toepasselijk op deze *overtreding*. »

« *Par la voie de la presse* », « in de dagbladen ». De Nederlandsche tekst van deze strafbepaling schijnt bijgevolg de weekbladen en tijdschriften uit te sluiten! Alleen de dagbladen, d.i. de dagelijks verschijnende nieuwsbladen worden er in vermeld, dan wanneer de Fransche tekst zoo ruim mogelijk is. *Par la voie de la presse* werd reeds door de commissie voor vertaling der wetboeken vertaald door de woorden: « *door middel van de pers* ». (Zie Decreet van 20 Juli 1831 op de drukpers, artt. 9 en 10.) De Nederlandsche tekst van art. 253 der wet van 14 December 1935 bevat klaarblijkelijk een vergissing. De jurist, die alleen dezen tekst raadpleegt, loopt ook gevaar zich te vergissen. Verder wordt, in bedoeld art. 253 de rechtsterm « *infraction* » weergegeven door « *overtreding* », in plaats van door « *misdrif* ». Immers, de term « *overtreding* », alleen gebruikt, geeft in de rechtstaal altijd het begrip weer van « *contravention* » en niet van « *infraction* ».

* * *

Wij hebben reeds de gelegenheid gehad in het « Rechtskundig Weekblad » te wijzen op het slordige opstellen van den Nederlandschen tekst onzer nieuwe wetten. (Zie aflevering van 7 April 1935, nr. 29, kol. 1023.) Thans komt opnieuw de weinig verzorgde tekst van de wet van 14 December 1935 het Burgerlijk Wetboek ontsieren. Wij weten dat zulks niet toe te schrijven is aan de gewetensvolle vertalers van het Departement van Justitie. Het valt te betreuren, dat de nieuwe wetteksten in den *Moniteur belge* gedrukt kunnen worden, zonder dat zij vooraf den passenden vorm hebben gekregen. De Vlamingen hebben thans een eenige gelegenheid om hunne rechtstaal te zuiveren, te vormen en vast te leggen. Het zou een onvergeeflijke tekortkoming zijn indien zij er niet moesten over waken dat dit belangrijk werk op zijn best zou geschieden. Zonder behoorlijke, zuivere, klare en tevens eenvormige Nederlandsche rechtstaal wordt de rechtspraktijk in het Nederlandsch een hopelooze warboel.

P. DE BEUS,
Rechter in de Rechtbank van
eersten aanleg, Turnhout.

DE WET VAN HET BLOED

HAAR TOEPASSING IN BELGIE.

Een van de eigenschappen van onzen tijd is de opkomst van revolutionnaire regeeringen die de beginselen, tot dan toe in de algemeenheid van de beschaafde staten geëerbiedigd, over boord werpen. De ideologiën — communisme, fascisme, racisme — door het aan het bewind komen van die regeeringen bekrachtigd, hebben een weelderigen aangroei van wetteksten veroorzaakt, in vele gevallen rechtstreeks ingaande tegen de wetten en de juridische stelsels die in andere staten van kracht zijn.

Dit is namelijk het geval met de «Wet tot Verdediging van het Duitsche bloed en de Duitsche eer» (Duitsch Staatsblad, 1935, I, 1146).

In zijn eerste artikel, luidt deze wet, wet van het bloed genaamd, als volgt: «Het huwelijk tusschen een Joodschen persoon en een persoon van Duitsche nationaliteit of tot dezelfde stamfamilie behoorend, wordt verboden.

«De huwelijken, ondanks onderhavige verordening aangegaan, zijn nietig, zelfs indien om onderhavige wet te ontgaan, zij in den vreemde gesloten werden».

* * *

Het lezen van dezen tekst heeft bij sommigen wel eenige opschudding verwekt. Welke houding, hebben zij zich afgevraagd, zal de Belgische ambtenaar van den Burgerlijken Stand tegenover de Duitsche wet aannemen? Zal het hem in de toekomst verboden zijn een Duitschen onderdaan met een Israëliet in het huwelijk te vereenigen?

Het staat vast dat de bekwaamheid van een vreemdeling, in België in het huwelijk te treden, van zijn persoonlijk statuut deel uitmaakt, en dat zij bijgevolg aan de wetten van zijn land onderworpen blijft. Ook is het zeker dat de vereeniging in België van een Duitschen onderdaan met een Israëliet als niet-bestaande voor de Duitsche wet beschouwd zal worden.

Wat nu de oplossing betreft van de vraag te weten of, ondanks dat, de Belgische Ambtenaar van den Burgerlijken Stand die vereeniging zal mogen voltrekken, volstaat het, zich de beginselen van het Privaat Internationaal Recht te herinneren. Het lijdt geen twijfel — en de rechtsgeleerden zijn het daaromtrent eens — dat met de vreemde wet enkel rekening mag gehouden worden in zoover haar toepassing niet strijdt met de opvattingen van de *lex fori* over de zedenleer, de politieke orde, de onzijdigheid van den Staat in godsdienstzaken (1).

Die regel laat ons toe te bevestigen dat in huwelijkszaken, de nationale wet van de toekomstige echtgenooten in België alleen zal worden toegepast in de mate waarin zij die «openbare orde» eerbiedigt: «Welnu, doet Pouillet opmerken (n° 350), de eerbied voor die openbare orde zal nu eens eischen dat de ambtenaar van den Burgerlijken Stand zekere beperkingen over het hoofd ziet door de vreemde wetten voor het huwelijk van hun landgenooten gesteld, dan eens dat hij aan de vreemdelingen zekere voorwaarden

oplegt die niet door hun nationale wetten voorzien, maar door de Belgische wet voorgeschreven zijn».

Zoo, een polygamisch huwelijk in den vreemde, gesloten, zouden wij aan den echtgenoot het recht niet kunnen toekennen een nieuw huwelijk op ons grondgebied aan te gaan. (Zie Wouters — Guide Pratique de l'Officier d'Etat Civil, n° 753).

Eenige voorbeelden uit de rechtspraak gekozen, zullen de zienswijze van de schrijvers toelichten.

Twee Serviërs waren te Parijs gehuwd. De Servische wet eischt voor de geldigheid van het huwelijk een godsdienstige plechtigheid. Welnu, deze formaliteit werd niet in acht genomen. Was het huwelijk dan geldig? De rechtbank van de Seine heeft bevestigend geantwoord, met volgende redenen:

«Aangezien onbekwaamheden van dien aard gegrond op ras- of godsdienstverschil, in Frankrijk niet kunnen bekrachtigd worden, alhoewel zij met het persoonlijk statuut van de partijen overeenkomen; aangezien zij in strijd zijn met ons openbaar recht en met de gelijkheid die dit recht onder alle personen wettigt.» (7 Januari 1922; Clunet 1923, bl. 85).

In een arrest van 17 November 1922, heeft het Hof van Beroep te Parijs die beslissing bevestigd.

Men haalt andere gevallen aan die, zonderling genoeg, aan het geval herinneren door de uitvaardiging van de nieuwe Duitsche Wet opgeworpen. De wetten van Louisianne en Texas, bijvoorbeeld, verbieden op straf van volstreckte nietigheid het huwelijk tusschen blanken en kleurlingen. De rechtbank van Pontoise (12, 30 Juni, 4 Juli en 6 Augustus 1884) heeft geweigerd die wetten toe te passen, oordeelend dat deze onbekwaamheid met de Fransche openbare orde strijdig was. (Clunet, 1885, blz. 296).

Stippen wij ook de Oostenrijksche wet aan, volgens welke de personen die tot de geestelijkheid behooren, door de belofte van zuiverheid gebonden, onbekwaam zijn te trouwen. Met de meeste schrijvers, en namelijk Pouillet (n° 350, blz. 450) denken wij dat die onbekwaamheden in ons land geen uitwissel kunnen hebben. De ambtenaar van den Burgerlijken Stand van Amsterdam zou, naar men zegt, onlangs geweigerd hebben het huwelijk te sluiten van twee Duitschers, waarvan de eene Jood was en de andere Arier. In die weigering moet men niets anders zien dan de toepassing van het bijzonder verdrag tusschen Nederland en Duitschland gesloten inzake huwelijk en huwelijksvermogensstelsels.

Maar de ambtenaar van den Burgerlijken Stand in België zal, met volle gerustheid van geest en zonder vrees de regels te overtreden die de stof beheerschen, een Israëliet en een Duitsche onderdaan in het huwelijk mogen vereenigen. Aldus zal de ambtenaar van den Burgerlijken Stand enkel de beginselen, in onze grondwet bevat, toepassen. Deze laatste is, zooals men weet, grootendeels doordrongen van den geest der «Déclaration des Droits de l'Homme», en waarborgt de vrijheid van godsdienst en de rasgelijkheid.

In ons land een wet toepassen, die met deze grond-

beginselen niet accoord gaat zou, ongetwijfeld, met de Belgische openbare orde strijdig zijn.

L. Colson.

(1) Niboyet, n° 622. Recueil des Cours de l'Académie de La Haye, T. I, blz. 183 tot 189; Pillet, Traité Pratique, T. I, n° 263-264; Valéry, n° 741, blz. 1061; Weiss, 2de uitgave, T. III.

P. S. — Den 13 November 1935, had de heer Rolin, senator, de volgende vraag gesteld :

« Een Duitsche wet van 15 September 1935 verbiedt het huwelijk van Duitsche onderdanen met een persoon van Joodsch ras.

» Naar een bericht verschenen in het *Journal des Tribunaux* (13 October 1935, c. 587) zou een ambtenaar van den burgerlijken stand te Amsterdam, bij toepassing dezer wet, geweigerd hebben het huwelijk te sluiten van twee personen waarvan de eene een Duitscher was, de andere van Joodsch ras.

» Is de Minister van Binnenlandsche Zaken geneigd, in een rondschriven de gemeentebesturen te melden dat, in dergelijk geval, zij moeten overgaan tot het sluiten van het huwelijk, daar de onbekwaamheid op grond van rassenverschil in strijd is met de algemeene Belgische rechtsorde. (In dien zin : Albéric Rolin, Principes de Droit International Privé, I, n° 137; Pouillet, Manuel de Droit International Privé, n° 350, blz. 449, en de auteurs aangehaald in het *Journal des Tribunaux*, 1935, c. 628, door René Didisheim, La Loi du Sang et son Application en Belgique.) »

In de « Vragen en Antwoorden » van den Senaat, van den 12 December 1935, kon men het antwoord van den heer Minister lezen, dat luidt als volgt :

« Daar er voor de ambtenaren van den burgerlijken stand geen twijfel werd geopperd betreffende de niet-toepasselijkheid in België van de Duitsche wet van 15 September 1935, schijnt het sturen van een rondschriven niet geboden. »

Dit staft ten volle hetgeen wij hierboven uiteengezet hebben.

RECHTSPRAAK

HOF VAN BEROEP TE BRUSSEL

10e Kamer — 29 October 1935

Voorzitter: Mr Heyse

Raadsheeren: MM. De Cock en Mechelynck

Advocaat-Generaal: Mr. Leperre

Pleiters: Mrs Boelens, Van Scharen en Van Lennep.

STRAFRECHT. — ONVRIJWILLIGE SLAGEN EN WONDEN. — RECHTSTREEKSCH E DAGVAARDING VAN DE VERZEKERING VAN DEN DADER DOOR HET SLACHTOFFER. — ONONTVANKELIJKHEID. — BEREKENING DER SCHADE. — GEEN BEROEP. — VERDWIJNING VAN WERKKRACHT. — BLIJVENDE GEESTESSTOORNIS. — ZEDELIJKE SCHADE 20.000 Fr.

Het slachtoffer van een ongeval kan de verzekering van den dader niet rechtstreeks dagen voor de Boetstraffelijke Rechtbank.

De verzekeraar blijft inderdaad vreemd aan het misdadig feit, en bijgevolg is de eisch tegen hem gericht, gesteund niet op een wetsovertreding, doch op de tusschen hem en den verzekerde bestaande verbintenis.

De zedelijke schade voor blijvende geestesstoornis mag billijk geschat worden op 20.000 frank.

V. en W. T./ R. E., F. en Openb. Min.

Gehoord het verslag gedaan door den heer Voorzitter.

Gehoord de burgerlijke partijen in hun middelen ontwikkeld door Meester Boelens, advocaat.

Gehoord het Openbaar Ministerie in zijnen eisch;

Gehoord de betichten in hun middelen van verdediging,

Gehoord de burgerlijk verantwoordelijke partij in haar middelen, ontwikkeld door Meester Van Scharen, advocaat;

Gehoord de gedaagde partij «Royal Exchange» in haar middelen, ontwikkeld door Meester Van Lennep, advocaat;

Gezien de besluiten neergelegd door de burgerlijke

partijen en door de burgerlijk verantwoordelijke partij;

Aangezien op strafrechterlijk gebied enkel het Openbaar Ministerie beroep heeft ingediend;

Aangezien de feiten ten laste gelegd van betichten door het onderzoek voor het Hof gedaan bewezen zijn gebleven;

Aangezien de betichten verzuimd hebben de noodige maatregelen te treffen, hetzij om de schuifladder welke het ongeval veroorzaakt heeft, vast te maken, hetzij om te voorkomen dat er personen in de nabijheid van vermelde schuifladder zouden doorgaan;

Aangezien de eerste rechter eene billijke toepassing der strafwet gedaan heeft;

Aangezien de betichten als aangestelden van de Naamlooze Vennootschap «Neorec» moeten aanzien worden;

Voor wat betreft de rechtstreeksche daging, ten verzoeken van 1°) A. Fouquet, gewezen hoofdloods, en zijne echtgenoot, geboren J. Declerck, die hij bijstaat en machtigt; 2°) Mej. A. Fouquet, zonder beroep, samen wonende en gehuisvest te Antwerpen, Kerkstraat, 142, wonende Anselmostraat, 79, tegen Royal Exchange.

Aangezien het wetboek van strafvordering zulke rechtsoverdracht niet voorziet;

Aangezien de verzekeraar gansch vreemd is aan het misdadig feit, dat aldus de eisch tegen hem gericht niet op de wetsovertreding maar op de verbintenis tusschen hem en de verzekerde gesloten, steunt (Verbr. 24 September 1934, Pas. I-385);

Voor wat betreft de burgerlijke partij A. Fouquet: handelende 1°) als hoofd der gemeenschap bestaande tusschen hem en zijne echtgenoot J. Declerck; 2°) als voorloopige bewindvoerder van zijne dochter F. Fouquet;

Aangezien het spruit uit het deskundig verslag van Dokter Dellaert, dat F. Fouquet aangedaan is van geestesstoornis tengevolge van het ongeval;

Aangezien Dokter Dellaert verder besluit dat zij volledig onbekwaam is geworden tot persoonlijk werk en dat deze toestand hoogstwaarschijnlijk van blijvenden aard is;

Aangezien het vaststaat dat F. Fouquet van het Stuyvenberggasthuis (afdeeling van zenuwlijders)

naar het Bethaniënhuis te Sint-Antonius-Brecht overgebracht is geweest;

Aangezien het aldus overbodig is tot een nieuw deskundig onderzoek te doen overgaan;

Aangezien de zedelijke schade aan de ouders toegebracht door den geestestoestand van hun dochter Fernanda op de hierna bepaalde som billijk kan geraamd worden;

Aangezien voor stoffelijke schade door de echtgenoot Amandus Fouquet ondergaan, de voorgebracht, reiskosten en allerlei, niet in aanmerking komen daar zij niet in rechtstreeksch verband hebben met de gevolgen van het ongeval;

Aangezien in de geneeskundig en apotheekkosten slechts de rekening van Dokter Deckx en de kosten van apotheek voor een bedrag van 185,50 fr. door bewijzen gestaafd zijn, dat aldus het overige dient verworpen;

Aangezien de kosten van deskundige, hunne rechtvaardiging vinden in de noodwendigheden van de verdediging;

Aangezien niettegenstaande de volledige werkbekwaamheid tot persoonlijk werk aan dewelke Fernanda Fouquet onderhevig is, geen invloed heeft op hare verdiensten, daar zij op 't oogenblik van het ongeval geen beroep uitoefende, nochtans dient de vermindering of verdwijning van werkkraft vergoed te worden;

Aangezien deze vergoeding, bij gebrek aan de gewone bestanddeelen, ex aquo et bono op de hierna bepaalde som kan geraamd worden;

Aangezien de som van 20.000 frank ten titel van schadevergoeding aan het slachtoffer Fernanda Fouquet, voor de zedelijke schade, niet overdreven is;

Voor wat betreft de burgerlijke partij Albertina Fouquet;

Aangezien het niet bewezen is dat uit oorzaak van het ongeval haar mantel en handschoenen vernietigd of beschadigd zouden geweest zijn;

Aangezien de zedelijke schadevergoeding door de burgerlijke partij geëischt, steunt op de geestesstoornis door het ongeval bij hare zuster Fernanda verwekt;

Aangezien deze vraag in de hierna bepaalde mate gegrond is;

Aangezien de toekenning der hoofdsommen zonder toekenning van vergoedende intresten op afdoende wijze de schade aan burgerlijke partijen toegebracht zal vergoeden;

Om deze beweegredenen:

Het Hof, rechtdoende bij tegenspraak:

Gezien de wetsbepalingen in het bestreden vonnis aangehaald, alsook art. 211 van het strafvorderingswetboek, door den heer Voorzitter ter zitting aangeduid:

Bekrachtigt het bestreden vonnis op strafrechtelijk gebied;

Zegt de kosten van beroep ten laste van den Staat (wet van 1 Juni 1849 art. 3 al. I door den Heer Voorzitter ter zitting aangeduid).

Rechtdoende op den eisch der burgerlijke partijen:

Doet het bestreden vonnis te niet voor zooveel het met voorbehoud in de toekomst, aan de ouders Fouquet 5.000 fr., aan Albertina Fouquet 2.500 en aan Fernanda Fouquet, vertegenwoordigd door haar vader en bewindvoerder, 61.000 fr. toegekend heeft,

een deskundige heeft benoemd, niet beslist heeft over de kosten, en verklaard heeft dat de eerste rechter onbevoegd was slechts om te beslissen of al de schade veroorzaakt aan de burgerlijke partijen, gedekt is door het verzekeringskontraakt;

Wijzigende desaaangaande:

Veroordeelt betichten hoofdelijk met de burgerlijk verantwoordelijke partij te betalen ten titel van schadevergoeding;

1° aan de ouders Fouquet, vertegenwoordigd door A. Fouquet, voor persoonlijke schade, de som van 10.000 frank;

2° aan Albertina Fouquet, de som van 500 frank;

3° aan Fernanda Fouquet, vertegenwoordigd door haren wettigen vader en bewindvoerder, A. Fouquet, de som van 455, 185,50, 1.036,80, 92.207,80, 20.000 = 113.885,10 frank, dit slechts met de rechterlijke intresten;

Zegt dat ieder der sommen voorzien onder 1°, 2°, 3° ingevorderd zal kunnen worden bij middel van lijfswaang tegenover ieder der betichten, waarvan de duur telkenmaal op veertien dagen bepaald is;

Verwijst betichten en burgerlijk verantwoordelijke partij hoofdelijk tot de kosten tegenover de burgerlijke partijen;

Bevestigt het bestreden vonnis voor het overige;

Verklaart zich onbevoegd om te beslissen over den eisch ingediend in de rechtstreeksche daging ten verzoeken van

1) M. A. Fouquet en zijne echtgenoot;

2) Meijuffer Alberta Fouquet, tegen de verzekeringsmaatschappij Royal Exchange.

BURGERLIJKE RECHTBANK TE ANTWERPEN

3e Kamer. — 20 Februari 1935.

Voorzitter : Mr. de Baer.

Openbaar Ministerie : Mr. Schuermans.

Pleiter : Mr. Kiebooms.

ONDERHOUDSVERPLICHTING (KINDEREN TEGENOVER OUDERS). — WETTEN VAN 31 MEI 1931, VAN 14 JULI 1930 EN VAN 23 JULI 1932, NOPENS OUDERSDOMSPENSIOENEN EN ONDERHOUDSVERPLICHTINGEN.

De Wetten en Koninklijke Besluiten van 31 Mei 1931, van 14 Juli 1930 en van 23 Juli 1932, moeten in verband gebracht worden met artikels 203 en volgende van B. W. nopens de onderhoudsverplichtingen. In de vaststelling van de verplichtingen der kinderen moet rekening gehouden worden van de beslissing van den Controleur van Belastingen, getroffen in toepassing der bovengemelde wettelijke beschikking.

D. t/ D.

Gezien de stukken van het geding;

Gehoord de partijen in hunne middelen en besluiten;

Aangezien den eisch strekt tot de veroordeeling van verweerder tot de betaling van een onderhoudsgeld van 260 fr. per maand van November 1933, da-

tum waarop het ouderdomspensioen van aanlegger hem ontzegd is geweest ;

Aangezien verweerder besluit tot de niet ontvankelijkheid van den eisch, maar dat hij de reden niet aangeeft waarom volgens hem den eisch niet ontvankelijk zou zijn; dat er geen reden bestaat om den eisch niet ontvankelijk te verklaren.

Aangezien aanlegger van een ouderdomspensioen bedragend 3200 fr. 's jaars van staatswege genoten heeft, pensioen dat hem ontzegd werd, ingevolge de wet van 14 Juli 1930, gewijzigd door deze van 23 Juli 1932 en door de Koninklijke Besluiten van 31 Mei 1933, 17 Juni en 14 Juli 1933 ; dat de beslissing waardoor het pensioen hem ontzegd werd hem in dato 10 April 1934 beteekend werd door den Heer Controleur der Belastingen ; dat deze beslissing vermeldt dat verweerder renteplichtig is en het diensvolgens deze laatste zijn zal die het bedrag van het ouderdomspensioen betalen moet ;

Aangezien het vaststaat, dat verweerder tot op heden dat bedrag niet betaalde en dat de eisch van aanlegger alleenlijk beoogt de betaling te bekomen van het ouderdomspensioen van verweerder, die van staatswege aangeduid is als renteplichtig ;

Aangezien verweerder opwerpt dat aanlegger al zijne kinderen in zake had moeten roepen opdat het verschuldigde bedrag evenredig ten laste van al zijne afstammelingen zou worden gelegd ;

Aangezien echter indien verweerder van meening was dat de andere afstammelingen nuttig in zake hadden kunnen geroepen worden, hij zelf dit ook hadde kunnen doen ; dat daarenboven aanlegger slechts daartoe ware gehouden geweest in geval hij een onderhoudsgeld ten laste zijner kinderen en schoonzoon hadde gevorderd, waarvan het bedrag dit van het voorziene ouderdomspensioen zou overschrijden ;

Aangezien indien in principie de plicht tot onderhoud op al de afstammelingen weegt, de wet van 23 Juli 1932 in strijd met dit principie was omdat namelijk de ontvanger der belastingen de onderhoudsplicht geheel of ten deele mocht doen wegen op een of meerdere kinderen welke als welstellend door de wet aanzien werden ;

Aangezien deze wet eene wijziging invoerde van de vorige wet van 14 Juli 1930 dewelke voorzag dat, om de bestaansmiddelen van den ouderling te berekenen, er geen rekening mocht gehouden worden met de andere gebeurlijke ouderdoms- of weduwerenten, noch met de door de afstammelingen betaalde onderhoudsrenten ; dat alzoo eene rente of eene kosteloze rentetoeslag kon uitgekeerd worden aan ouderlingen wier kinderen zeer welstellend waren, dat het om deze reden is dat de wet van 1932 voorzien heeft dat de onderhoudsrente, verschuldigd door de in welstand verkeerende afstammelingen, in rekening dienende gebracht te worden in de berekening der bestaansmiddelen van den ouderling ;

Aangezien volgens deze wet de rechtbank niet hoeft te bepalen wat het welstellend kind aan zijne ouders volgens de algemeene principen der onderhoudsverplichtingen te betalen heeft, daar door de wet zelfs bepaald wordt, wie en in welke mate voor het ouderdomspensioen der ouders heeft in te staan :

Aangezien de wet van 31 Mei 1933 de geest dezer bepaling niet veranderd heeft, maar dat zij enkel voorschrijft dat de onderhoudsgelden, in plaats van

door den Staat geïnd te worden ten laste van de renteplichtige afstammelingen om aan de rechthabende op het ouderdomspensioen uitbetaald te worden, voortaan rechtstreeks door de afstammelingen aan hunne ouders zal betaald worden, zonder tusschenkomst van den Staat ;

Aangezien deze wijziging ingevoerd werd, niet alleen om het beheer van Financiën te ontlasten maar ook om te voorkomen dat de renteplichtige afstammeling die reeds een onderhoudsgeld aan zijne ouders betaalde, een tweede maal zoude belast worden ;

Aangezien overigens de tekst zelf van art. 39 der wet van 14 Juli 1930, opvolgenlijk gewijzigd, ook geen twijfel toelaat nopens de verplichting van degene die door het Staatsbeheer als renteplichtig wordt aangeduid, daar dit artikel nauwkeurig bepaalt in welke voorwaarden een afstammeling als welstellend dient te worden beschouwd en diensvolgens renteplichtig moet worden verklaard, en ook het bedrag van de tusschenkomst in het ouderdomspensioen door de renteplichtige volgens vaste regels bepaalt ;

Aangezien geen argument in voordeel van verweerder kan getrokken worden uit het feit dat de wet van 23 Juli 1932 luidt : « les rentes qui peuvent être mise à charge des descendants » ; dat inderdaad die bepaling de keus aan de rechtbank niet laat om de rente al dan niet ten laste van de afstammelingen te leggen, maar dat de bedoeling der wet is, het deel der rente te bepalen « dat kan ten laste gelegd worden van een afstammeling indien deze binnen de opgelegde baremas valt... » ; immers spreekt het latere toepassend K. B. van 17 Juli 1933 van « le montant de la rente mise à charge des descendants dans l'aisance » hetgeen alle keuze voor de rechtbank uitsluit ;

Aangezien het evenwel in de bevoegdheid der rechtbank valt te onderzoeken indien de bepalingen der wet door de controleur van Financiën zijn eerbiedigd geweest ;

Aangezien verweerder opwerpt willekeurig en zonder verweer door het Staatsbestuur te zijn aangeduid geweest als renteplichtig en gehouden tot de betaling van het ouderdomspensioen ;

Aangezien verweerder echter geen enkele uitzonderlijke noch door het Staatsbestuur niet in overweging genomen lasten kan doen gelden, die van aard zouden zijn de door het Staatsbestuur voorziene renteplichtigheid te ontkennen of als theoretisch en niet aan de werkelijkheid beantwoordend, te doen voorkomen ; dat de inkomsten niet alleen van verweerder nauwkeurig zijn onderzocht geworden door het Staatsbestuur maar ook deze der andere kinderen van aanlegger, en hij zooals ieder burger, de gelegenheid heeft gehad om de hem opgelegde taxatie te betwisten.

Door deze redenen :

De Rechtbank, gehoord Mijnheer Schuermans, substituit van den Prokureur des Konings, in zijn eensluidend advies, gegeven in openbare zitting, alle andere of tegenstrijdige besluiten van de hand wijzend, geeft akte aan verweerder dat hij het geding schat omwille der bevoegdheid op meer dan 6.000 fr., verklaart den eisch ontvankelijk, rechtdoende :

Verwijst verweerder om aan aanlegger te betalen ten titel van onderhoudsgeld de som van 260 fr. per

maand te rekenen van den dag der inleidende dagvaarding zijnde 18 Juli 1934 met de gerechtelijke interessen en de kosten.

Verklaart het vonnis uitvoerbaar niettegenstaande alle verhaal en zonder borg, behalve wat de kosten betreft.

NOTA. — Zie hieronder staande vonnis van den Heer Vrederechter van het 3e Kanton Antwerpen, van 6 Juli 1935.

BURGERLIJKE RECHTBANK TE HASSELT

20 November 1935.

Voorzitter : Mr. Byvoet.

Rechters : HH. Van Soest en Kranzen.

Pleiters : Mrs Van Russelt en Koninckx.

I. RECHTSPLEGING (IN BURGERLIJKE ZAKEN). — VERSCHILLENDE EISCHERS. — ENKELE DAGVAARDING.

II. VERJARING. — ONDERBREKING.

III. ERFRECHT. — GEHUWDE VROUW. — ERFGERECHTIGD GEEN RECHTHEBBENDE.

IV. SCHADEVERGOEDING : VREEMDE MUNT. — BEREKENING DER BELGISCHE MUNT OP HET OOGENBLIK DER VEREFFENING.

I. *Indien verschillende eischers zich beroepen op hetzelfde schadeverwekkend delikt (auto-ongeval) bedreven door één en dezelfde persoon, bestaat er samenhang tusschen hunne vorderingen en volstaat een enkele dagvaarding.*

II. *Een strafrechterlijke veroordeeling is eene daad van vervolging die de verjaring geldig onderbreekt en een nieuw termijn van verjaring daarstelt; deze onderbreking geldt eveneens voor de personen die niet in de onderbrekende rechtsovereenkomst betrokken waren;*

III. *Een gehuwde vrouw, gemeen in goederen, na het overlijden van haar man, is niet rechthebbende van haar echtgenoot doch enkel erfgerechtigde; zij kan dus niet burgerlijk verantwoordelijk verklaard worden in hare hoedanigheid van erfgename of als gemeen in goederen.*

IV. *Wanneer eene schadevergoeding in vreemde munt wordt toegekend doch om te zetten in Belgische franken moet de berekening worden gedaan op het oogenblik der vereffening.*

De Heus en Gulikers t/ Verstraelen en 't Serstevens.

Overwegende dat verweerders de nietigheid der dagvaarding en de niet ontvankelijkheid van den eisch opwerpen, zooals hij is ingediend, om reden aanleggers in een en hetzelfde exploit optreden, alhoewel zij ieder afzonderlijke belangen zouden hebben, en onderscheidene veroordeelingen vragen; dat, zij er daarenboven aan toevoegen dat de Rechtbank voor zekere dezer eischen, afzonderlijk genomen, onbevoegd zoude zijn *defectu summae*;

Overwegende dat deze exceptie ongegrond is;

Dat eenzelfde auto-ongeval tot grondslag dient van aanleggers vorderingen, dewelke onderling verschillen enkel voor wat het bedrag der gevraagde

schadevergoeding betreft, doch steunen op hetzelfde delikt, bedreven door één en dezelfde persoon;

Dat er dus voorzeker tusschen hunne eischen samenhang bestaat;

Dat ingevolge art. 37 der wet van 25 Maart 1876, een enkele dagvaarding volstaat, en dat de Rechtbank bevoegd is om door een zelfde vonnis over deze onderscheidene belangen uitspraak te doen;

Dat het spruit uit de voorbereidende handelingen der wet van 15 Maart 1932, over de bevoegdheid, dat de wetgever zich ten doel heeft gesteld, de rechtspleging te vereenvoudigen, en vooral tegenstrijdige beslissingen in één en dezelfde zaak te vermijden; (Pasinomie 1932, blad 45);

Overwegende dat verweerders, vervolgens, de verjaring van den eisch inroepen;

Dat zij zich steunen op de omstandigheid, dat het deliktueel feit plaats greep op 18 Augustus 1929 en de boetstraffelijke veroordeeling van verweerder Van Straelen, door arrest van het Beroepshof van Luik uitgesproken is op 27 Februari 1931;

Dat de Burgerlijke eisch tot schadevergoeding slechts ingeleid is geworden door personen vreemd aan voormelde instantie, door dagvaarding van 24 Februari 1934;

Overwegende dat het arrest van veroordeeling door het Beroepshof van Luik, op 27 Februari 1931 ontegenzeggelijk een daad van vervolging is; die de verjaring geldig onderbroken heeft, voor een nieuw termijn van drie jaren dus tot 27 Februari 1934. (Beltjens, Code de Procédure Pénale, loi 17 avril 1878, art. 25, 26 n° 4, 5, 13, 14. Verbreking 21 November 1932 Pas. 1933. I. 13);

Dat aanleggers immers gerechtigd waren op voet van art. 27 der wet van 27 April 1878, de uitspraak van het arrest af te wachten om te beslissen of hunne aanspraken, ja dan niet zouden gelden;

Overwegende dat deze onderbreking volgens art. 21 en volgende dezer wet eveneens geldt voor de personen die niet in de onderbrekende rechtsovereenkomst betrokken waren;

Dat bijgevolg de eisch dus tijdig aanhangig werd gemaakt voor de Rechtbank;

Overwegende dat de eisch eveneens het voorwerp heeft, tweede verweester burgerlijk verantwoordelijk te hooren verklaren voor eerste verweerder, deels als erfgenaam, deels als gemeen in goederen met haren overleden echtgenoot, in wiens dienst de eerste verweerder was, op het oogenblik van het deliktueel feit;

Overwegende dat aanleggers niet bewijzen dat tweede verweester rechthebbende zoude zijn van haren overleden echtgenoot, en zij enkel een erfgerechtigde is;

Dat tweede verweester dus buiten zaak dient gesteld te worden;

Dat aanleggers in hunne besluiten zich schikken als naar recht en enkel akte vragen dat zij hunne rechten voorbehouden tegen de erfgenamen van wijlen M. Lejeune de Schiervel;

Overwegende dat de schade, in het inleidend exploit, deels in Nederlandsche gulden deels in franken is aangegeven;

Dat aanleggers vragen voor schade in Nederlandsche gulden toe te kennen, een gelijkstaande bedrag in Belgische franken volgens de muntwaarde op den dag der betaling, met de wettelijke intresten sedert 18 Augustus 1929;

Overwegende dat verweerders daartegen opwerpen dat de berekening dient plaats te grijpen aan den koers van den dag van het ongeval of het indienen van den eisch, wijl het uitblijven der regeling slechts aan aanleggers nalatigheid, bij het indienen van hunne eisch, is toe te schrijven;

Aangezien er van nalatigheid geen sprake kan zijn, daar waar aanleggers gemachtigd werden, door den wetgever, te handelen zooals zij het deden;

Overwegende dat de toegekende vergoedingen de geleden schade volkomen moeten herstellen, op het oogenblik van hunne vereffening; dat op dat oogenblik hunne verrekening dient plaats te grijpen. (Verbreking 6 April 1933. Pas. 1933. I. 199. Beroepshof Luik, 5 Januari 1933, Pas. 1933, II. 144);

Grond der zaak :

Overwegende dat volgens arrest van het Beroepshof van 27 Februari 1931, slechts de helft der schade dient gedragen door verweerder Vanstraelen;

Overwegende dat, zich steunende op de gegevens aan de Rechtbank voorgelegd de schade ex aequo et bono, op de volgende wijze kan beraamd worden;

I. Voor Deheus Henri, handelende zoo in eigen naam dan als hoofd der gemeenschap bestaande tusschen hem en zijne echtgenooten Henckers Marie en eveneens als vader en wettige beheerder der goederen van zijn minderjarig kind Deheus Gerard;

Overwegende dat de bijkomende vergoeding van 400 Nederlandsche gulden, voor aankoop van een nieuwen autowagen, niet verschuldigd is; dat aanlegger de toegebrachte schade aan zijn auto vergoed kreeg door zijne verzekeringsmaatschappij, die zich trouwens burgerlijke partij stelde in het strafgeding;

Dat evenmin de schade aan kleederen is bewezen;

Dat de overige schade zoo stoffelijke als zedelijke, kan vastgesteld worden als volgt :

A. Voor Deheus Henri (vader) :

De helft der rekening van P. Haren en hospitaal-kosten $325 : 2 = 162,50$ frank;

De helft voor stoffelijke en zedelijke schade, een bedrag in Belgische franken gelijkstaande met het bedrag van $237,55$ Nederlandsche gulden ($474,10 : 2$) = $237,55$ Nederlandsche gulden op den dag der betaling;

B. Voor Henckers Maria, echtgenoot Deheus :

Een bedrag in Belgische frank gelijkstaande op den dag der betaling, met het bedrag van $(70 : 2) = 35$ Nederlandsche gulden;

C. Voor Deheus Gerard (zoon) :

Een bedrag in Belgische franken gelijkstaande op den dag der betaling met $(60 : 2) = 30$ Nederlandsche gulden;

II. Voor Gullikers Louis (zoon) :

Wegens stoffelijke en zedelijke schade $3300 : 2 = 1650$ frank.

III. Voor Gullikers Louis (vader) handelende zoo in eigen naam en als hoofd der gemeenschap bestaande tusschen hem en zijne echtgenooten Schoofs Hubertine;

a) Voor hemzelve $500 : 2 = 250$ frank;

b) Voor Schoofs Hubertine echtgenoot Gullikers Louis (vader) : 300 frank;

Om deze redenen :

De Rechtbank, alle andere en verdere besluiten van de hand wijzende : verklaart zich bevoegd;

Zegt deze eisch ontvankelijk en ten deele gegrond jegens eerste verweerder Vanstraelen.

Veroordeelt dezen om te betalen, ten titel van schadevergoeding vastgesteld ex aequo et bono;

I) Aan Deheus Henri-Frans, handelende zooals voormeld : 1) de som van $162,50$ frank; 2) een bedrag in Belgische munt, overeenstemmend op den dag der betaling, met het bedrag van $302,55$ Nederlandsche gulden, samen met de wettelijke intresten van op 18 Augustus 1929;

II. Aan Gullikers Louis (zoon) handelende in eigen naam, het bedrag van 1650 frank, samen met de wettelijke intresten vanaf 18 Augustus 1929;

III) Aan Gullikers Henri (vader) handelende als hooger vermeld, de som van 550 frank, samen met de wettelijke intresten vanaf 18 Augustus 1929;

Zegt dat er geene plaats grijpt de tweede verweerder burgerlijk verantwoordelijk te verklaren voor eerste verweerder;

Stelt haar buiten zaak zonder kosten;

Geeft akte aan aanleggers dat zij zich voorbehouden hunne rechten eventueel te doen gelden jegens mogelijke erfgenamen of legatarissen van nwijle M. Lejeune de Schiervel;

Veroordeelt eerste verweerder tot de kosten, behalve deze gedaan jegens tweede verweerder;

Veroordeelt aanleggers tot de kosten jegens tweede verweerder, ieder voor een derde.

CORRECTIONEELE RECHTBANK TE BRUSSEL

21e Kamer. — 13 November 1935.

Voorzitter : Mr. Van Dyck.

Bijzitters : MM. Geerinckx en Maréchal.

Openbaar Ministerie : Mr. De le Court.

Pleiters : Mters G. Van de Wiel, H. Borginon en E. Ooms (Antwerpen).

DECREET VAN 20 JULI 1831. — RECHT VAN ANTWOORD. — VERNOEMING VAN DERDEN.

Indien in het antwoord namen van derden worden vernoemd, kan dit feit het weigeren der inlassching niet rechtvaardigen wanneer ten aanzien van deze niets kwetsend noch eerrovend wordt vermeld.

O. M. en Lambrechts t/ De Praetere.

Betichting :

bij overtreding aan artikel 13 van het Decreet van 20 Juli 1831 uitgever zijnde van het weekblad «Het Strijdersblad» zich onthouden te hebben van in de voorwaarden door de wet van 14 Maart 1855, vastgesteld, namelijk in het eerstverschijnende nummer van het weekblad «Het Strijdersblad» het antwoord in te lasseten op het bureel van het weekblad neergelegd door den heer L. J., persoon met name vermeld in het nummer 42, 16e jaargang van 21 October 1934 van gezegde weekblad.

Vonnis :

Overwegende dat beklagde in het weekblad «Het Strijdersblad» waarvan hij de verantwoordelijke uitgever is, een artikel heeft opgenomen den 21 October 1934 betiteld «De Boom en de Vruchten» en geteekend «Prolo»;

Dat de burgerlijke partij Lambrechts, er in werd

vernoemd, bij naam, voornaam, woonplaats en beroep, dat deze staande houdt dat gezegd artikel een heftige aanval is jegens haar ;

Overwegende, dat inderdaad bij eerste lezing van dit artikel, men bepaald den indruk heeft, dat schrijver, zich voor doel had gesteld, de burgerlijke partij in hare eer en faam te krenken minstens haar aan de openbare verachting bloot te stellen ;

Overwegende dat het aldus te recht is dat de klagende partij, zich steunende op artikel 13 van het Decreet van 20 Juli 1831, een schrijven instuurde, onder aangeteekende omslag bij den bestuurder van «Het Strijdersblad» om in dit blad te worden ingelascht ;

Overwegende dat dit schrijven, onder alle opzichten, aan de vereischten van hooger gemeld artikel voldeed, en noch kwetsend was voor derden, noch strijdig met de goede zeden ;

Overwegende dat beklagde de ontvangst van het ingestuurd schrijven niet ontkent, dat hij niet te min weigerde de inlassching er van te doen in zijn blad ;

Dat het slechts, terloops de behandeling der zaak ter zitting, is geweest, dat hij de redenen dier weigering heeft voorgebracht, welke redenen dan ook, als niet ernstig voorkomen ;

Overwegende dat, inderdaad, het schrijven der burgerlijke partij, wel degelijk in verband was met den inhoud van het kwestieus artikel ; dat indien er in dit schrijven namen van derden werden vernoemd, dit feit het weigeren der inlassching niet rechtvaardigen kon, daar ten aanzien van deze, niets kwetsend noch eerroovend werd vermeld ; (Cass. 20 Oct. 1884, Belg. Jud. 1884 bl. 1420) ;

Overwegende dat uit dit alles vloeit dat beklagde inbreuk heeft gemaakt aan artikel 13 van het decreet van 20 Juli 1831 uitgelegd door de wet van 14 Maart 1855 ;

Aangezien er redenen bestaan, de betichte die nooit eene straf ondergaan heeft voor misdaad of wanbedrijf, het artikel 9 der wet van 31en Mei 1888 toe te passen, de omstandigheden der zaak zijnde van aard te laten hopen dat hij zich zal beteren ;

Overwegende dat er ten zijnen voordeele verzachtende omstandigheden voorkomen, spruitende uit zijn goed verleden ;

Ten aanzien der burgerlijke aktie :

Overwegende dat de schade geleden door de burgerlijke partij grotendeels van zedelijken aard is dat deze in juiste mate zal hersteld zijn door de veroordeeling die, zooals hierna ter zijnen bate zal worden uitgesproken ;

Om die redenen, de Rechtbank, gehoord de Heer de le Court, Substituut van den Procureur des Konings, rechtdoende tegensprekelijk :

Gezien artikels : 15 en 13 van het Decreet van 20 Juli 1831 uitgelegd door de wet van 14 Maart 1855, artikel 40 en 85 van het Strafwetboek, 9 der wet van 31 Mei 1888 ; 11, 12, 16, 24, 31 tot 37, 41 der wet van 15 Juni 1935 ; 194 van de crimineele rechtsvordering waarvan de Voorzitter de beschikking heeft aangegeven ;

Uitsprekende tegensprekelijk :

Veroordeelt beklagde De Praetere, om op de eerste bladzijde, in «Het Strijdersblad» op te nemen, het schrijven hem toegestuurd door de burgerlijke partij op 22 October 1934, onder aangeteekende omslag, en

dit in het eerste verschijnend nummer van gezegd blad, te rekenen van heden, het op te nemen artikel beginnende met de woorden «De Boom en de vruchten»..... en eindigende met de woorden : » Herstel de waarheid en de vrede, in U zelve, en begin dan met een ander — Magister Dixit J. E. Lambrechts, Schoolhoofd, Brecht, 22 October 1934» ;

Veroordeelt hem daarenboven tot eene boete van 5 frank per dag, te rekenen van 24 October 1934, tot den dag der wezenlijke inlassching en tot de kosten jegens de Openbare Partij, beloopende in 't geheel op 124 frank ;

Zegt dat, bij gebrek van betaling binnen den wettelijken tijd de geldboete zal mogen vervangen worden door eene enkele vervangende gevangzitting van twee maanden ;

Veroordeelt hem te betalen aan de burgerlijke partij, ten titel van vergoeding van schade de gevraagde som van 1 frank met de kosten van aanstelling der burgerlijke partij ;

Wijst burgerlijke partij af voor haren eisch voor het meer gevorderde ;

Zegt dat de uitvoering van het tegenwoordig vonnis gedurende een jaar, zal opgeschorst worden, volgens de voorwaarden voorzien door artikel 9 der wet van den 31^{en} Mei 1888, behalve wat de kosten jegens den Staat, en alles wat de burgerlijke partij betreft.

Belast het Openbaar Ministerie met de uitvoering van het tegenwoordig vonnis, voor zooveel het hem aangaat.

NOTA. — In een artikel, opgenomen in «Het Strijdersblad», werd de B. P. op een heftige wijze aangevallen. Zooals het vonnis erkent, had de schrijver in dit artikel voor doel de B. P. in hare eer en faam te krenken, minstens haar bloot te stellen aan de openbare verachting.

De B. P. had dus bij toepassing van art. 443 en volg. S. W. B. tegen den schrijver kunnen klacht nederleggen wegens eerroof of minstens laster. Zij heeft echter verkozen, haar recht van antwoord te doen gelden bij toepassing van art. 13 van het decreet van 20 Juli 1931. Aangevallen als een :

- 1) onwaardige onderwijzer ;
- 2) huisvader die aan kinderen een weinig aanbevelenswaardige opvoeding verschaft ;
- 3) burger zonder vaderlandsliefde.

Ter zijner verdediging haalde de B. P. de getuigenissen aan van zijn schooloverheid, van talrijke schoolopzieners, politieke personaliteiten die in de meest verscheiden omstandigheden zich op de meest lovende wijze over de B. P. hadden uitgelaten. Al deze personen werden met hun naam en hoedanigheid in het antwoord der B. P. vernoemd.

Tijdens zijn eerste onderhoor had de betichte, in verband hiermede, geen enkele opmerking gemaakt. Ter zitting werd echter gepleit dat de betichte de opname van het antwoord weigeren mocht omdat derde personen er in vernoemd werden.

Sinds lang reeds heeft de rechtsspraak aangenomen (zie buiten het aangehaald arrest : (Cass. 3 Nov. 1880, Pas. 1880, I, 300) dat een antwoord moet opgenomen, wanneer het niets inhoudt dat niet strookt met de wetten, de goede zeden, en het rechtmatig belang van derden.

Het aangehalde vonnis heeft hetzelfde standpunt ingenomen. E. O.

Vlaamsche Juristen

Abonneert U op het

**RECHTSKUNDIG
WEEKBLAD !!!**

CORRECTIONEELE RECHTBANK TE GENT

7 November 1935.

Voorzitter : Mr de Sloovere.

Rechters : HH. Reyckler en de Lanier.

Openbaar Ministerie : Mr Vanhoudt, substituut.

Pleiters Mrs Ronse en Van Parys.

SOCIALE WETGEVING. — STAATSTOELAGEN. — DUBBELE DAGELIJSCHЕ CONTROLE DER WERKLOOSHEID VERPLICHTEND (Kon. Besluit van 31 Mei 1933). — AANGESTELDE.

Het K. B. van van 31 Mei 1933 legt de verplichting op de werklozen tweemaal daags te controleren en dit 's morgens tusschen 9 en 11 en 's namiddags tusschen 14.30 en 16.30 ure; art. 20 C van gezegd K. B. eischt geen bijzonder opzet. Een ondergeschikte die handelt op bevel is niet strafbaar.

Op. Min. t/ Her... en Br...

Beticht van ten onrechte controolkaarten van werklozen te hebben afgestempeld te Landegem, loop 1933 na 31 Mei 1933, loop 1934 en 1935 tot begin Maart 1935.

Gehoord de verklaring, onder eed, der getuigen;

Gehoord de twee betichten in hunne middelen van verdediging, voorgedragen door hen zelve en Meesters Ronse en Van Parijs, advocaten, respectievelijk voor eerste en tweede betichte;

Gehoord den heer Vanhoudt, substituut procureur des Konings in zijne vordering;

Overwegende dat de eerste betichte, in zijne conclusies sub. litt. a. stoffelijkheid der feiten bekend doch beweert dat hij te goeder trouw heeft gehandeld, en dat het ministerieel besluit van 24 Juli 1934, genomen in uitvoering van artikel 14 van K. B. van 31 Mei 1933, hem toeliet te handelen zooals hij gedaan heeft;

Overwegende dat, zelfs indien men moest aannemen dat de bewoordingen van gezegd ministerieel besluit konden aanleiding geven tot misverstand, het echter blijkt uit de stukken van het bundel, namelijk stuk 31, dat op vier December de aandacht van eerste betichte op de verplichting getrokken werd, de werklozen tweemaal daags te controleren, en dit wel des morgens tusschen 9 en 11 uur en des namiddags tusschen 14.30 en 16.30 uur;

Dat er met klem op gedrukt werd dat dit voorschrift onmiddellijk moest gevolgd worden;

Dat het ten andere blijkt uit de stellige verklaring van getuige Cnudde, dat een onderzoek door hem ingericht, op de meest afdoende wijze heeft bewezen dat gansch de gemeenteraad de verplichting kende van tweemaal daags te controleren op gestelde uren;

Overwegende dat het uit deze beschouwingen blijkt dat de eerste betichte ten minste vanaf het einde 1934 en tot begin Maart 1935, wetens en willens heeft gehandeld en dus onder toepassing valt van artikel 20 c. van K. B. van 31 Mei 1933, waarbij het bijzonder opzet niet vereischt wordt;

Dat hij te vergeees opwerpt dat de personen aan wien hij stempels heeft gegeven, hierop recht hadden; dat hij uit het oog verliest dat de werklozen slechts

recht hebben op bepaalde uren, en dat alle afstempling buiten deze uren gedaan, dus in principie onrechtmatig is;

Overwegende dat de eerste betichte ter zitting verklaard heeft niet aan te dringen voor wat de stelling betreft, sub litt. a. zijner conclusies uiteengezet;

Overwegende dat de tweede betichte een ondergeschikte was van den eersten, en op dezes bevel heeft gehandeld;

Dat hij dus kan beschouwd worden als overtreder op de strafwet;

Overwegende dat er ten voordeele van den eersten betichte verzachtende omstandigheden bestaan, spruitende uit zijn vorig goed gedrag;

Om deze redenen :

Alle verdere of strijdige conclusies van de hand wijzende;

Gezien de volgende artikels door den heer voorzitter aangeduid :

20 c. en 24 1 K. B. 31 Mei 1933; 40, 85, strafwetboek; 194, 191 wetboek strafvordering;

De rechtbank, rechtdoende op tegenspraak :

Verwijst den eersten betichte tot eene geldboete van dertig frank.

Gezien artikel 176 wet van 2 Januari 1926; 37 en 38 wet van 8 Juni 1926; 1 K. B. 15 Juni 1926; wet van 26 December 1928; verhoogt deze boete met 60 opdecimen, zoodat zij gebracht wordt op 210 frank.

Verwijst den eersten betichte in de gerechtskosten, ten voordeele van den Staat, begroot voor het geheel op 18,06 fr.

Beveelt dat bij gebrek aan betaling der boete binnen den tijd bepaald bij artikel 40 van het strafwetboek, deze zal mogen vervangen worden door eene gevangenisstraf van 9 dagen.

Ontslaat den tweeden betichte van de vervolging zonder kosten.

Overwegende dat de gevangenisstraf tegen den eersten betichte uitgesproken de zes maanden niet overtreft; dat de betichte voorgaandelijk nooit veroordeeld werd wegens misdaad of wanbedrijf; dat men mag hopen dat hij zich aan dergelijke misdrijven niet meer zal schuldig maken;

Gezien artikel 9 wet 31 Mei 1888 : de rechtbank beveelt dat het onderhavig vonnis niet zal uitgevoerd worden, uitgenomen voor de kosten, voor wat hem aangaat, indien de betichte, gedurende een termijn van drie jaar, te rekenen van heden, niet verwezen wordt uit hoofde van misdaad of wanbedrijf.

Belast het Openbaar Ministerie met de uitvoering van het onderhavig vonnis.

RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE ST. NIKLAAS

6 December 1935

Voorzitter : M. De Cleene

Rechters : MM. Verschuren en Verbeke

Referendaris : M. L. Thuysbaert

Pleiters : Mters Verhofstede en Melis.

KOOPOVEREENKOMST. — TERUGZENDING DER FAKTUUR BIJ NIET AKKOORD. — NIET VOLDOENDE OP ZICH ZELF. — INDIENEN DER BEZWAREN BINNEN EEN REDELIJK TIJDSBESTEK VEREISCHT.

Het terugzenden eener faktuur, bij niet akkoord volstaat niet op zich zelf om een kooper te ontslaan van zijne verplichtingen. Hij is gehouden, indien hij de faktuur niet aanvaardt, zijne bezwaren binnen een redelijken tijd te doen kennen. In beginsel binnen de 24 uren.

Verhofstede qq. t/Bogaert.

Gezien de geregistreeerde dagvaarding van 8 November 1935;

Aangezien de vraag strekt tot betaling van fr. 1.850,50, zijnde het saldo door gedaagde verschuldigd op het gezamenlijk bedrag der 2 facturen, overgeschreven aan het hoofd der inleidende dagvaarding, met de wettelijke intresten vanaf 4 Oogst 1934, en veroordeeling van gedaagde tot de gerechtelijke intresten en de proceskosten; bij vonnis uitvoerbaar bij voorraad, niettegenstaande verzet of beroep en zonder borg;

Aangezien verweerder de betaling weigert onder voorwendsel dat het bedrag, dat gevorderd wordt, overdreven is;

Aangezien het blijkt uit de bestanddeelen der zaak en, overigens, door verweerder wordt erkend, dat:

1° de werken en leveringen, waarvan betaling geëischt wordt, dagteekenen van de maanden Maart, April, Mei en Juli 1933;

2° verweerder, in d° 4 Augustus 1934, de facturen ontving met de beschrijvende staat van de uitgevoerde werken en leveringen en hij 800 frank op rekening betaalde;

Aangezien verweerder, wel is waar, beweert dat hij de facturen terugzond wegens niet-akkoord met hun inhoud, doch het bewijs niet levert en ook niet aanbiedt van de beweende terugzending, dewelke, overigens, in tegenspraak is met de betaling op rekening van 800 frank;

Aangezien, bovendien, een eenvoudig terugzenden der factuur, bij niet-akkoord, niet volstaat en de kooper gehouden is, indien hij de factuur niet aanvaardt, zijn bezwaren te doen gelden binnen den tijd, die daartoe redelijk noodig is: in beginsel, binnen de 24 uren (Fredericq, Begins. van het Belg. Handelsr. d. I. bl. 121, Nr 27);

Aangezien verweerder voor het eerst protest aantekende en om een deskundig onderzoek verzocht meer dan een jaar na ontvangst der facturen en nadat hij in betaling ervan werd gedagvaard;

Aangezien het protest zoowel als de vraag strekkende tot een onderzoek door deskundige, klaarblijkelijk laattijdig en, diensvolgens, niet ontvankelijk zijn;

Wat betreft de rente wegens verzuim:

Aangezien de aanlegger verzuimsrente vordert vanaf 4 Augustus 1934, datum waarop de facturen aan verweerder werden overgemaakt;

Aangezien de intresten verschuldigd zijn vanaf de aanmaning (B. W. art. 1652);

dat, indien het waar is dat, in handelszaken, de aanmaning aan geen bijzondere vormen onderworpen is, het even zeker is dat het zenden van een gewone factuur, zonder eenige vermelding aangaande het tijdstip waarop de betaling moet geschieden, niet als aanmaning kan gelden (Ber. Gent, 22 Juni 1928, J. C. F. 1928, bl. 144; Hand. Gent, 14 Dec. 1889 en 8 Febr. 1890, J. C. F. 1890, Nrs 527 en 543, Ber. Gent,

3 April 1895 en 30 Juli 1887, J. C. F. 1895, Nrs 1420 en 1475);

Aangezien het exploit van rechtsingang werd betekend den 8 November 1935 en de aanlegger niet bewijst dat hij reeds te voren verweerder tot betaling had aangemaand;

dat, in die omstandigheden, de intresten slechts verschuldigd zijn te rekenen van de dagvaarding;

Om deze redenen:

De Rechtbank, alle verdere of tegenstrijdige besluiten verwerpende, veroordeelt verweerder om aan den aanlegger de som van 1850,50 fr. te betalen met de gerechtelijke intresten; verwijst verweerder in de kosten;

Verklaart het onderhavig vonnis uitvoerbaar bij voorraad, niettegenstaande elk verhaal en zonder bongstelling.

RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE ANTWERPEN

11e Kamer. — 4 Juli 1935.

Voorzitter: Mr. Sasse.

Referendaris: Mr. Verbraecken.

Pleiters: Mters E. Wildiers en Stellfeld.

I. FAILLISSEMENT. — BEVOEGDHEID RATIONE LOCI. — PLAATS DER STAKING VAN BETALING.

II. VREEMDELING. — HOOFDVERBLIJF. — WETTELIJKE WOONPLAATS.

III. HANDELAAR: HOEDANIGHEID VAN HANDELAAR OP HET OOGENBLIK VAN HET AANGAAN, NIET VAN HET VERVALLEN DER VERPLICHTINGEN.

I. *Tot faillietverklaring van een koopman is bevoegd de rechtbank in wiens rechtsgebied bedoelde koopman woonachtig was op den datum der staking van betaling tenzij hij sindsdien meer dan zes maanden zijne woonplaats in haar rechtsgebied heeft verlaten.*

II. *Een vreemdeling die slechts van tijdelijke toelating tot verblijf geniet, heeft zijn hoofdverblijf en dus ook zijne wettelijke woonplaats daar waar hij woont en gehuisvest is.*

III. *Ter beoordeeling der hoedanigheid van handelaar moet men zich stellen niet op het oogenblik van het vervallen der handelsverplichtingen maar wel op het oogenblik van het aangaan derzelve; het bepalen van een vervalldag voor het nakomen eener handelsverplichting is dus onverschillig bij het beoordeelen of iemand ja dan neen als handelaar moet aanzien worden.*

Muller t/ Rosshandler.

Gezien de geregistreeerde dagvaarding van 28 Januari 1935, strekkende tot faillietverklaring van Mozes en Max Rosshandler;

Aangezien Max Rosshandler niet verschenen is, noch iemand voor hem;

Aangezien aanlegger ter zitting verklaard heeft voor het oogenblik zijne besluiten te bepalen tot faillietverklaring van Mozes Rosshandler en tot het verwijzen der zaak naar de rol voor wat Max Rosshandler betreft;

1°) Aangezien Mozes Rosshandler de onbevoegdheid *ratione loci* der Rechtbank opwerpt;

Aangezien de Rechtbank tot faillietverklaring van een koopman bevoegd in beginsel degene is in wiens rechtsgebied bedoelde koopman woonachtig was op den datum op dewelke hij zijne betalingen gestaakt heeft (Verbr. 7 Jan. 1897 P. 1897-I-59) dus zonder dat de plaats waar de verplichtingen welke hij in gebreke is te vervullen aangegaan zijn of vervuld moesten worden in aanmerking komt;

Aangezien echter de bevoegdheid van de hooger bedoelde Rechtbank vervalt indien ten dage van het vonnis de in faillietverklaring gedaagde sedert meer dan zes maanden zijne woonplaats in haar rechtsgebied verlaten had (R. v. K. Brussel, 29 Oct. 1904 Jur. Brux. 1905 bl. 29);

Aangezien uit de kopij, op formaatzegel van drie frank, van een exploot van verzet op 24 October 1934 betekend door deurwaarder Vyt, te Antwerpen, ten verzoeken van «Mozes Rosshandler», handelaar, wonende en gehuisvest te Antwerpen, blijkt dat volgens zijn bekentenis hij reeds sedert meer dan zes maanden in het rechtsgebied dezer Rechtbank woont; dat hij niet betwist er op den datum der pleidooien nog woonachtig geweest te zijn;

Aangezien, vermits de staking der betalingen van een gefailleerden niet verder dan op 6 maanden voor den datum der faillietverklaring mag bepaald worden, deze Rechtbank alléén bevoegd is om het faillissement uit te spreken;

Aangezien Mozes Rosshandler ten onrechte opwerpt dat hij als vreemdeling in België slechts verblijft door tijdelijke toelating van het Bestuur der Openbare Veiligheid, dat zulks echter niet belet dat hij in het rechtsgebied dezer Rechtbank zijn hoofdverblijf, dus ook zijne wettelijke woonplaats, heeft;

2°) Aangezien Mozes Rosshandler ontkent in den loop der zes laatste maanden handel gedreven te hebben;

Aangezien het kenmerk van handelaar uit het stellen van handelsdaden spruitend, men zich moet plaatsen op het oogenblik van aangaan der verplichtingen en niet op den vervalldag derzelve om na te gaan of de schuldenaar handelaar is of niet, waaruit volgt dat het bepalen van eenen vervalldag voor het nakomen van eene handelsverplichting niet noodzakelijk aan den schuldenaar tot dan toe het kenmerk van handelaar behoudt;

Aangezien aanlegger den last heeft te bewijzen dat Mozes Rosshandler nog in de laatste zes maanden handel gedreven heeft, en aanbiedt hiervan het bewijs te leveren door alle middelen van recht getuigen inbegrepen, dat dit aanbod van bewijsvoering dient ingewilligd te worden;

3°) Aangezien Mozes Rosshandler bij tegeneisch besluit tot verwijzing van aanlegger tot betaling van 10,000 fr., uit hoofde van roekeloos en tergend geding;

Aangezien het geraadzaam voorkomt de beslissing over den tegeneisch uit te stellen tot de eindbeslissing over den oorspronkelijken eisch, nadat de Rechtbank zich in het bezit van al de gegevens der zaak zal bevinden;

Om deze redenen :

Verklaart de Rechtbank zich bevoegd *ratione loci*, tegenover Mozes Rosshandler, en alvorens verder recht te doen zoowel op den oorspronkelijken eisch

als op den tegeneisch, laat aan aanlegger toe te bewijzen, door alle middelen van recht getuigen inbegrepen, dat Mozes Rosshandler gedurende de zes laatste maanden de diamantbeurzen bezocht en hier te Antwerpen zaken heeft gedreven en nog drijft, het tegenbewijs door zelfde middelen aan Mozes Rosshandler voorbehouden zijnde;

Zegt dat het gebeurlijk verhoor en tegenverhoor zal geschieden om 9 uur 's morgens op eene zitting vast te stellen door de hierna aangestelde Rechter, des Zaterdag;

Draagt het verhoor en tegenverhoor op aan den heer rechter H. Van de Waele en bij dezes afwezigheid of belet aan welk ander Rechter of plaatsvervangend Rechter op, verzoek van de meest gerede partij door den Voorzitter aan te duiden;

Behoudt de kosten voor, en verwijst de zaak naar den rol der elfde Kamer;

Verklaart het vonnis uitvoerbaar niettegenstaande beroep en zonder zekerheidstelling.

INGEZONDEN BIJDAGEN

WETTELIJKE REGELING DER NATUURLIJKE VERBINTENIS

Het Nederlandsch «Weekblad van het Recht» van 21 December l.l. geeft een uitgebreide en interessante studie over dit onderwerp geteekend S. n. B.

Schrijver stelt vast dat er gestreefd wordt naar wettelijke regeling der natuurlijke verbintenissen, hetgeen op zichzelf geen compliment is voor de leer van het natuurrecht.

Slechts op eene plaats in het B.W. wordt het natuurrecht rechtstreeks tot rechtsvorm toegelaten en wordt het door de wet gesanctionneerd n.l.: in artikel 1395 B.W. (ons artikel 1235 C.C.). Nergens wordt een bepaling gegeven van de «natuurlijke verbintenissen» en men is dan ook op het natuurrecht aangewezen om uit te maken wat er moet door verstaan en op die fundamenteele vraag nu juist blijft het natuurrecht alle antwoord schuldig.

De wettelijke regeling werd speciaal gevraagd naar aanleiding van het befaamd arrest van den Hoogen Raad dat aan het begrip der natuurlijke verbintenis een omvang heeft gegeven veel ruimer dan de schrijvers welke op natuurlijke basis stonden ooit hadden gedaan. Dit bewezen Scholtens en de schrijver van de studie die zich daarvoor beroept op uittreksels van Pessel. Ook Dynstee bewees dat de leer der oude juristen op dit punt wortelt in en bevestigd wordt door de geschriften der kerkelijke moralisten. De Hooge Raad, aldus steller, heeft dus de leer van het natuurrecht misverstaan en de onzekerheid die op het oogenblik heerscht zou dus op zijne rekening, niet op die van het natuurrecht, kunnen worden geschreven.

Men hoeft daarvoor geen aanhanger van het natuurrecht als rechtsleer te wezen.

Indien men zich op zuiver historisch standpunt plaatst, kan men die stelling ook onderschrijven omdat het begrip «natuurlijke» verbintenis gedefinieerd wordt door de betekenissen daaraan door het natuurrecht van ± 1800—1820 toegekend. Doch een natuurrechtsman, vrij van historische smetten, zal hij dit eveneens doen? Zal hij niet veeleer moeten aannemen dat wat in de «natuur» voorkomt of daaruit voortvloeit iederen dag kan en moet worden gevonden? De betekenis van «natuurlijke verbintenis» zal hij steeds naar eigen inzicht hebben aan te geven zonder dat hij daardoor kan gebonden wezen door het begrip dat men omstreeks 1800 aan dit begrip gaf indien hij de overtuiging is toegedaan dat het tegenwoordige «natuurrecht» eene andere oplossing geeft. Indien hij nu

alle historische wetsinterpretaties verwerpt kan hij onmogelijk het den Hoog Raad diens opvatting euvel duiden maar moeten toegeven dat de Hooge Raad wel degelijk bevoegd was of is om uit te maken wat wij op dit oogenblik door «natuurlijke» verbintenis verstaan.

Wat er ook van weze, er moet worden ingegrepen om een einde te stellen aan de thans bestaande rechtsonzekerheid en daarvoor zou de wetgever ongetwijfeld *bevoegd* zijn om de oplossing te kiezen door Mr Van Stipriaan Luiscius voorgeslagen en artikel 1395 kunnen aanvullen met een derde alinea dat de definitie van «natuurlijke verbintenis» als zijnde «bloot zedelijke verplichtingen» zou bevatten. Schrijver echter hoopt dat de wetgever dien weg niet zal opgaan beducht als hij is voor de gevolgen waar-toe de keuze van een bepaalde definitie zou leiden.

Mr V. S. L. is van meening dat zijne definitie volledig bij het arrest van 1926 zou aansluiten. Dit is nochtans niet zoo. Inderdaad de Hooge Raad heeft alléén beslist dat in artikel 1395 «mede» is gedacht «aan gevallen waarin de betrokkene voldoet aan eene verplichting jegens een ander, welke steeds berust op de voorschriften van de moraal of het fatsoen». Schrijver nu, beweert, samen met Losecaat Vermeer dat door die woorden niet alle fatsoensverplichtingen tot natuurlijke verbintenissen werden verheven. Zonder, jammer genoeg, de scheidingslijn juist aan te geven, heeft de Hooge Raad integendeel, mogelijk met opzet, het onderscheid wel degelijk gemaakt.

Dit nu echter op zich zelf zou de wetgever niet mogen weerhouden de voorgestelde oplossing in een wettekst om te zetten indien zij werkelijk billijk en doelmatig ware. Maar dat is zij nu eenmaal niet. Inderdaad zou men daarvoor wat thans als directief wordt aanvaard tot een starren regel maken «Alle» gevallen zouden aldus onder den geformuleerden tekst vallen of *kunnen* vallen wat wel door niemand wordt voorgestaan. Losecaat Vermeer die de leer van den Hoogen Raad als uitgangspunt aanneemt, pleit zelf voor eene beperkte toepassing en erkent enkel de «bijzonder sterke verplichtingen van moraal of fatsoen».

In zelfden zin, Smits in het R. W. en van Oven in zijn artikel «Schenking en fatsoensverplichtingen».

Zelf met een beperkter formule zou men nog tot geen vaste oplossing komen zonder tevens in de wet enkele bepalingen op te nemen tot regeling van de gevolgen der natuurlijke verbintenis in positieven en negatieven zin. Men denkt van zelf op de twistvragen of 't voldoen van een natuurlijke verbintenis «betaling» is of zij in «civiele» schuld kan omgezet worden e.a.

Indien men, tot nog toe over 't algemeene tot akkoord was om deze vragen bevestigend te beantwoorden, en dit was redelijk omdat men de schuldpllichtigheid vond in eene door de wet erkende schuldzaak, zal zulks veel moeilijker worden wanneer men de fatsoensverplichtingen tot natuurlijke verbintenissen gaat verheffen. Zulke uitbreiding zou wel aanleiding kunnen geven tot ernstigen twi-fel met het gevolg dat de vroeger algemeen erkende schuldpllichtigheden thans zouden kunnen betwist worden.

Anderzijds zal men zich af te vragen hebben of men niet sommige gevolgen, thans algemeen aanvaard als verbonden aan de algemeen aangenomen natuurlijke verbintenissen, zou dreigen af te snijden met als gevolgtrekking: grove onbillijkheden. Tenzij men het gevolg zou willen bestendigen waartoe de Rechtbank te Haarlem kwam t.a.v. de vordering tot inkorting wegens benadeeling der legitieme portie! Het geval stelde zich als volgt:

Een zoon, na het overlijden van zijn vader, drijft de handelszaak voort mits een vaste wedde en een aandeel in de winst. Hij weet nadien zijn moeder te overtuigen dat hij, in evenredigheid met de verwezenlijke winsten, te weinig werd betaald en verkrijgt aldus een verdubbeling van zijn winstaandeel, zoodat hij na enkele jaren een paar millioen gulden meer genoot dan normale regeling hem zou hebben bezorgd. Na moeders overlijden wordt een vordering tot inkorting ingespannen en door de Rechtbank

afgewezen omdat de oude dame zich blijkbaar verplicht had gevoeld tot deze bevoordeeling. Onafgezien van alle billijkheidsbegrip, moet men zich echter afvragen of men de consequenties wil volhouden en of de praktische gevolgen zulker leer wel dienen aanvaard. Geknoei en bedrog onder dekmantel van beweerde meest edelaardige gevoelens liggen immers van zelf voor de hand.

Uit het bovenstaande reeds blijkt, zonder in te gaan op andere vragen die van zelf rijzen, dat de voorgestelde oplossing niet zoo eenvoudig is. Wil men niet voor vrij onaangename gevolgen komen te staan, zal de wetgever heel wat dieper in de zaken hoeven te gaan. Ten onrechte zou men beweren dat men voor dezelfde moeilijkheden zou staan met de beperkte historische opvatting. Immers zouden zij vanzelf beperkt blijven en verder veranderen de vragen totaal indien men ze zelf stelt in den ruimen zin van «natuurlijke verbintenis».

Zonder nu tot het besluit te komen dat de wetgever de natuurlijke verbintenis moet beperken tot de gevallen die steeds als zulkdanig werden erkend mag men zich echter toch terecht afvragen of het niet best is thans alle wettelijke maatregelen achterwege te laten. Er bestaat inderdaad een andere weg. Wordt de bestaande onzekerheid aangaande de definitie der natuurlijke verbintenis er niet door weggenomen toch zou aan de vraag haar practisch belang worden ontnomen en van zelf in feite een einde worden gesteld aan de uit de bestaande onzekerheid voortvloeiende. In ieder geval zou de door Schrijver voorgestelde oplossing een verbetering van de wet worden aangemerkt. Die oplossing bestaat eenvoudig in het schrappen van artikel 1719 B. W. (ons artikel 931 C.C.).

De werkelijke reden immers die steeds aanleiding geeft tot de vraag of de eene of andere belofte of uitkeering te beschouwen is als voldoening aan een natuurlijke verbintenis vindt men weer in de schenking en het schenkingsrecht. Steeds of bijna steeds werd de vraag nopens het bestaan eener natuurlijke verbintenis geopperd omdat men zooniet zulke uitkeeringen of toezeggingen als giften of schenkingsbeloften zou moeten behandelen waarbij artikel 1719 B. W. (931 C.C.) dan van toepassing kwam en (of) waarvan het wettelijk schenkingsrecht zou moeten worden geheven. Het bestaan van artikel 1719 blijft motief om van allerlei handelingen te beweren dat zij niet «schenkingen» zijn omdat een natuurlijke verbintenis wordt geacht te bestaan. Het beroep op de natuurlijke verbintenis vervult een dubbele rol:

Het komt te hulp eerstens bij de terugvordering van hetgeen effectief is overgedragen zonder dat de gift op een notarieele toezegging berustte. Men laat immers de mogelijkheid over, zelfs als men alle karakter van schenking wegneemt, haar te laten doorgaan als de «betaling» eener natuurlijke verbintenis. Sterker nog wordt verder dit nog geïllustreerd bij de vorderingen tot nakoming eener schenkingsbelofte buiten alle notarieele akte, om die dan wordt erkend als bekrachtiging van eene natuurlijke verbintenis waardoor deze tot een civiele schuld wordt verheven. Al kan zulke redeneering terecht worden bekampt, toch vond zij algemeen genade zelf bij den Hoogen Raad hetgeen voldoende bewijst hoe men het algemeen er over eens was de beperkingsfeer van artikel 1719 zoo beperkt mogelijk te maken.

In beide gevallen was het dus het voorschrift van artikel 1719 dat aanleiding gaf tot het beroep op het bestaan eener natuurlijke verbintenis. Schrapt men nu gewoonweg bewust artikel dan zou men in beide gevallen als schenking kunnen erkennen wat door eenieder aldus genoemd en beschouwd wordt zonder nog beroep te moeten doen op 't bestaan eener «natuurlijke verbintenis».

Trouwens er bestaat geen enkele grond die 't voortbestaan van bedoeld artikel zou kunnen verrechtvaardigen. Men leze dienaangaande van Oven in het *Juristenblad*. Artikel 1719 is niets meer dan een historisch rudiment dat geen zin meer heeft en dat bij gebeurlijke heraanpassing nog zou mogen enkel herdacht worden bij inbreng en

inkorting. Doch dit is gansch onafhankelijk van de vraag der natuurlijke verbintenissen.

Schrijver blijft dan bij zijn raad: « Schrap artikel 1719 en gij zult ook van de natuurlijke verbintenis niet veel last meer hebben ».

WETGEVING

VEREENVOUDIGING DER PROCEDUUR AFSCHAFFING DER KWALITEITEN

KONINKLIJK BESLUIT van 24 December 1935 tot wijziging van de artikelen 141 tot 145 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering.

VERSLAG AAN DEN KONING.

Sire,

Artikel 82bis, dat door artikel 14 van het koninklijk besluit van 13 Januari 1935 (nr 63) in het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering werd ingevoegd, bepaalt in zijn tweede alinea dat de tusschenkomst van de pleitbezorgers in de gedingen in hooger beroep van de vonnissen der vrederechters vrij is.

Door dit artikel worden de bepalingen van de artikelen 141 tot 145, waarbij het deelnemen van de pleitbezorgers aan het opmaken van de kwaliteiten, die een integreerend deel van de vonnissen zijn, vereischt wordt, ontoepasselijk gemaakt op de vonnissen van de burgerlijke rechtbanken uitspraak doende over hooger beroep ingesteld tegen vonnissen van vrederechters.

Een omwerking van de wetsbepalingen aangaande deze zaak is dus noodzakelijk en het schijnt ten eerste wenschelijk de hervorming uit te breiden tot al de vonnissen en arresten, of er al dan niet een pleitbezorger bij betrokken is.

Inderdaad vele bezwaren pleiten tegen het thans bestaande stelsel in zake het opmaken van de kwaliteiten.

Om te beginnen verwijt men aan dit stelsel zijn gebrek aan logica, daar het hierin bestaat, door de uiteenzetting van de feitelijke punten en de rechtspunten, de gegevens van een problema opnieuw voor te brengen, terwijl de oplossing er van reeds gegeven is.

Het stelsel is bovendien gevaarlijk, want een vergissing of kwade trouw vanwege den opsteller kunnen beletten dat de kwaliteiten overeenstemmen met de minuut, zoodat een regelmatig verleend vonnis niettemin kan verbroken worden ten gevolge van een gebrekkig opmaken van zijn kwaliteiten (voor deze verschillende punten, zie: Garsonnet et Cezar-Bru, *Traité de procédure civile*, 3e uitg., B. III, n° 678; Glasson, Tissier et Morel, *Traité de procédure civile*, 3e uitg., B. III, n° 758; Cuche, *Précis de procédure civile*, p. 369, n° 300); en dan, deze procedure vertraagt de aflevering van de uitgiften en verhoogt aanmerkelijk de gerechtskosten (honorarium van de pleitbezorgers voor het opmaken van de kwaliteiten, kosten van betekening van de kwaliteiten, toeneming van het aantal rollen der uitgiften en van de exploit tot betekening van de vonnissen), bijkomende kosten die heelemaal nutteloos zijn wanneer tegen de beschikking geen beroep wordt ingesteld.

Het ontwerp dat de regeering de eer heeft aan Uwe Majesteit ter goedkeuring voor te leggen heeft ten doel de gebreken van de tegenwoordige wet te verhelpen.

Voortaan zullen de uitgiften van de vonnissen en arresten, behalve het opschrift en het formulier van tenuitvoerlegging slechts de herhaling van de minuut inhouden, met daarbij enkele noodzakelijke aanduidingen voor het meereendeel geput in de minuut zelf of in de aantekeningen op den kant van het zittingsblad (nieuw art. 142).

Dit zal een merklijke verlichting van den tekst der uitgifte ten gevolge hebben, en dan ook minder kosten aan overschrijving en rolgeld.

De uitgifte zal kunnen uitgereikt worden zonder voorafgaande formaliteiten, zoodra het vonnis gewezen is; aldus

zal een vluggere tenuitvoerlegging van de rechterlijke beslissingen mogelijk zijn.

Eindelijk zullen de uitwendige oorzaken van nietigheid van de vonnissen tot een minimum herleid zijn.

In geval van beroep voor een hooger rechtscollege, moet dit laatste in de mogelijkheid gesteld worden te oordeelen over de regelmatigheid van de beschikking waarvan het heeft kennis te nemen, en de vragen te kennen, die aan den eersten rechter onderworpen werden.

Dit doel zal bereikt worden door de overlegging, samen met de uitgifte van de bestreden beschikking, van een eensluidend verklaard afschrift van of uittreksel uit de akte tot inleiding van het geding, uit de slotsom der conclusie door de partijen ter terechtzitting genomen en uit de akten van rechtspleging naar dewelke de vonnissen verwijzen, zooals de bevelen tot verkorting der termijnen (nieuw artikel 143).

Ten einde de aflevering van die uittreksels door den griffier, die de minuut van het vonnis bewaart, mogelijk te maken, is het noodig voor te schrijven dat de verschillende akten, waarvan aan het hogere rechtscollege een afschrift zal moeten worden overgelegd, aan de minuut zullen blijven vastgehecht (nieuw artikel 141).

Het spreekt van zelf dat partijen, zooals voorheen, een afschrift zullen kunnen krijgen van de zittingsbladen betreffende hun zaak, zoo zij de overlegging er van noodzakelijk achten om bijvoorbeeld te bewijzen dat het vonnis niet werd uitgesproken door de rechters, die bij de pleidooien aanwezig waren, enz.

Het vonnissen van het verzet tegen de verstekvonnissen, wanneer deze uitvoerbaar zijn bij voorraad niettegenstaande elk beroep, eischt zoodanigen spoed dat het niet kan wachten op de aflevering van regelmatige uitgiften of afschriften die steeds vertraging medebrengt en die trouwens nutteloos is daar de oorspronkelijke stukken kunnen overgelegd worden.

Om die reden is het, dat het nieuwe artikel 143 slechts de beroepen tegen de beschikkingen, die uitgaan van een ander rechtscollege, beoogt.

Het artikel ontnemt overigens aan den rechter de bevoegdheid niet, de overlegging te eischen van de uitgiften en afschriften, die noodig zijn.

De door de nieuwe artikelen 141, 142 en 143 voor de rechtbanken van eersten aanleg ingevoerde regelen moeten bij toepassing van artikel 470 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering nageleefd worden in de hoven van beroep. Wegens gelijkheid van redenen dient de hervorming uitgebreid te worden tot al de vonnissen gewezen in burgerlijke zaken, handelszaken, van welk rechtscollege zij ook uitgaan, rechtbanken van koophandel, vrederechters, werkrechtshraden, scheidsrechterlijke commissies, scheidsrechters, enz.

Daarover handelt de eerste alinea van artikel 2.

Onder de arresten in burgerlijke zaken in den zin van artikel 2 worden begrepen de arresten van de hoven van beroep in fiscale zaken en in kieszaken.

Wegens de bepaling van de eerste alinea worden artikel 51, dat bij koninklijk besluit nr 65 van 13 Januari 1935 in het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering werd ingevoerd, en artikel 433 van hetzelfde Wetboek overbodig; zij worden dan ook door artikel 3 van het ontwerp opgeheven.

KONINKLIJK BESLUIT

LEOPOLD III, Koning der Belgen,

Aan allen, tegenwoordigen en toekomstenden, heil.

Gelet op de wet van 31 Juli 1934, waarbij aan den Koning bepaalde machten worden toegekend met het oog op het economisch en financieel herstel en de vermindering van de openbare lasten, verlengd en aangevuld door de wetten van 7 December 1934, 15 en 30 Maart 1935;

Gelet op n^o IVbis van artikel 1 van die wet;

Op de voordracht van Onze Ministers, die er in den Raad over beraadslaagd hebben,

Wij hebben besloten en Wij besluiten :

Artikel 1. De artikelen 141 tot 145 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering zijn opgeheven en vervangen door de volgende bepalingen :

« Art. 141. Worden aan de minuut van de vonnissen gehecht : de akte tot inleiding van het geding, de conclusiën door partijen ter terechtzitting genomen en de akten van de rechtspleging naar dewelke de vonnissen, wat de gronden en de beslissing betreft, verwijzen.

« Art. 142. De uitgifte van het vonnis moet, behalve het opschrift en het formulier van tenuitvoerlegging, beiden bij artikel 1446 voorgeschreven, slechts behelzen de namen van de rechters, van den procureur des Konings zoo hij daarbij is gehoord geworden, de namen, het beroep, de woonplaats van de partijen en, desgevallend, den naam en de hoedanigheid van den persoon die ze vertegenwoordigt, de gronden, de beslissing, den datum van het vonnis, alsmede de vermelding dat het in het openbaar is uitgesproken geworden.

« Art. 143. Over geen enkel beroep tegen een beschikking uitgaande van een ander rechtscollege wordt uitspraak gedaan dan op overlegging, bij uitgifte of regelmatig afschrift van de bestreden beschikking, van de slotsom der conclusiën, in voorkomend geval, van de uittreksels uit de andere akten van de rechtspleging die noodig zijn om het voorwerp en de gronden van de eischen te bepalen. »

Art. 2. De vormen, in de artikelen 141, 142, 143 en 146 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering voorgeschreven, worden in acht genomen wat betreft de redactie en de uitgaven van alle vonnissen in burgerlijke zaken, handelszaken en tuchtzaken.

Art. 3. Zijn opgeheven : 1° artikel 51 dat bij artikel 1 van het koninklijk besluit n° 65 van 13 Januari 1935 in het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering werd ingevoerd; 2° artikel 433 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering.

Gegeven te Brussel, den 24^e December 1935.

GECONTROLEERD BEHEER. - VERLENGING

KONINKLIJK BESLUIT tot verlenging van de toepassing van de koninklijke besluiten van 15 October 1934 en van 7 December 1934 waarbij de wetsbepalingen in zake uitstel van betaling, accoord en faillissement aangevuld worden door de invoering van het stelsel van het gecontroleerd beheer.

VERSLAG AAN DEN KONING

Sire,

Het besluit van 15 October 1934, aangevuld door dit van 7 December van hetzelfde jaar, heeft het stelsel van het gecontroleerd beheer ingevoerd.

Luidens artikel 19 « zullen de na 31 December 1935 ingediende verzoekschriften om het voordeel van het gecontroleerd beheer te bekomen niet meer ontvankelijk zijn ».

De toepassing van het besluit moest aldus beperkt van duur zijn met dien verstande dat de wetgevende macht het recht zou hebben « bij het verstrijken van dien termijn, de bepalingen er van voorgoed in ons wettenstel te doen opnemen ». (Verslag aan den Koning).

De ondervinding van één jaar is onvoldoende om er thans te kunnen aan denken het nieuwe stelsel te bestendigen.

Maar het komt onbetwistbaar voor dat de toepassing er van voorloopig moet gehandhaafd blijven. De crisis is niet geëindigd. Het zou onrechtvaardig zijn dat de handelaars, die morgen het slachtoffer zouden worden van dezelfde omstandigheden als deze waaraan andere handelaars ten onder zijn gegaan, dezelfde voordeelen niet zouden kunnen genieten.

Het ontwerp van besluit, dat de regering de eer heeft aan Uwe Majesteit ter goedkeuring voor te leggen, verlengt dus voor een jaar den termijn van toepassing van de vroegere besluiten.

KONINKLIJK BESLUIT

LEOPOLD III, Koning der Belgen,

Aan allen, tegenwoordigen en toekomstenden, Heil.

Gezien artikel 1, III, littera G, derde alinea, der wet van 31 Juli 1934, verlengd en aangevuld door de wetten van 7 December 1934, van 15 Maart en van 30 Maart 1935, waarbij aan den Koning bepaalde machten worden toegekend met het oog op het economische en financieel herstel en de vermindering van de openbare lasten;

Herzien Onze besluiten n° 11 van 15 October 1934 en n° 38 van 7 December 1934;

Op de voordracht van Onze Ministers, die er in den Raad over beraadslaagd hebben,

Wij hebben besloten en Wij besluiten :

Eenig artikel. In artikel 19 van Ons besluit n° 11 van 15 October 1934, aangevuld door artikel 2 van Ons besluit n° 38 van 7 December 1934, wordt de datum 31 December 1935 vervangen door den datum 31 December 1936.

Onze Minister van Justitie is belast met de uitvoering van dit besluit, dat op 31 December 1935 van kracht zal worden.

Gegeven te Brussel, den 27^e December 1935.

VERLENGING VAN HET HYPOTHECAIR MORATORIUM

KONINKLIJK BESLUIT van 27 December 1935 tot verlenging van de bepalingen der wet van 27 Juli 1934 houdende toelating om uitstel te verleen aan de hypotheaire schuldenaars.

VERSLAG AAN DEN KONING

Sire,

Krachtens de wet van 27 Juli 1934 kan de schuldenaar die ongelukkig en te goeder trouw is, wiens schuld geaarborgd wordt door een hypotheek of door een voorrecht op vast goed en die voortvloeit uit een akte of een overeenkomst gedagteekend vóór 1 Juli 1934, uitstel vragen voor de betaling der hoofdsom, der renten en gevolgen der schuldvordering, tenzij de verbetering van zijn toestand onmogelijk blijkt.

Daar deze wet tot stand is gekomen onder den druk van de economische crisis waarvan de gevolgen een ernstigen terugslag hebben gehad in zake de onroerende goederen, moest zij van beperkten duur zijn. Luidens artikel 3 moet het uitstel vóór 31 December 1935 bij de rechtbank aangevraagd worden.

De omstandigheden, die tot het invoeren van de bepalingen der wet van 27 Juli 1934 hebben aanleiding gegeven, laten zich nog gelden. Het zou gevaarlijk zijn daarmee geen rekening te houden. De regering heeft dan ook de eer een ontwerp van besluit, waarbij het huidige regiem nog voor een jaar behouden blijft, aan Uwe Majesteit ter goedkeuring voor te leggen.

KONINKLIJK BESLUIT.

LEOPOLD III, Koning der Belgen,

Aan allen, tegenwoordigen en toekomstenden, Heil.

Gelet op artikel 1, III, litt. a, tweede alinea, en litt. g, tweede alinea, der wet van 31 Juli 1934, verlengd en aangevuld door de wetten van 7 December 1934, 15 Maart en 30 Maart 1935, waarbij aan den Koning bepaalde machten worden toegekend met het oog op het economisch en financieel herstel en de vermindering van de openbare lasten;

Op de voordracht van Onze Ministers, die er in den Raad hebben over beraadslaagd,

Wij hebben besloten en Wij besluiten :

Eenig artikel. In de eerste alinea van artikel 3 der wet van 27 Juli 1934, houdende toelating om uitstel te verleen aan de hypotheaire schuldenaars, wordt de datum 31 December 1935 door den datum 31 December 1936 vervangen.

Onze Minister van Justitie is belast met de uitvoering van dit besluit, dat op 31 December 1935 van kracht wordt.

Gegeven te Brussel, den 27^e December 1935.